

Lena Micko och Stephan Mùchler: Dàrför behövs regionreformen

Publicerad: 29 oktober 2016

DEBATT. I veckan meddelade KD att de inte längre stöder förslaget på ny regionindelning. Sedan tidigare har också L sagt nej. Det är helt nödvändigt med en reform som förmår att skapa bättre villkor för jämlik vård i hela landet, skriver SKL:s Lena Micko och Sydsvenska Handelskammarens Stephan Mùchler.

Genom en uråldrig regional struktur förlorar Sverige varje år miljarder kronor i ineffektiv administration och missade utvecklings- och tillväxtpöjligheter.

Det är snart 400 år sedan Axel Oxenstierna delade in Sverige i län utifrån den tidens transport- och kommunikationsteknologi. Mycket har hänt sedan dess, som har gjort dagens struktur hopplöst otidsenlig.

Statens myndigheter och många större företag i Sverige är ofta indelade i fem till sju regioner och vårdens samverkansstruktur har sex regioner. Det måste tolkas som att praktikens beslutsfattare anser att Sverige bör ha en geografi med färre regioner.

Axel Oxenstiernas lösning är helt enkelt inte ändamålsenlig längre annat än för det som kommit att kallas den ”regionala röran” med en snårskog av landsting, regioner, kommunala samverkansorgan, strukturfondsindelningar och länsstyrelser med utvecklingsuppdrag som alla skiljer sig åt beroende på var i landet man befinner sig. Än svårare blir det för näringslivet som ska hålla reda på vad det är som gäller i just det specifika länet.

En regionreform – i enlighet med Indelningskommitténs betänkande och tidigare Ansvarskommittén – ger enkelhet och ökad transparens. En statlig verksamhet med en gemensam geografi, bestående av sex länsstyrelser och statliga myndigheter, skulle bättre kunna möta framtidens tilltänkta sex folkvalda regioner.

Det skulle skapa regionala arenor för en demokratisk process där kommunala och regionala behov möter nationella och internationella krav och prioriteringar. På så sätt ges förutsättningar för en mer ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar politisk dialog; det som OECD kallar en fungerande flernivåstyrning.

Det är inte förvånande att Indelningskommitténs förslag får ett positivt gensvar. 18 av 21 regioner och landsting vill se färre och större regioner i Sverige. Det visar svaren som har inkommit till Finansdepartementet i remissomgången. I de tolv län, som skulle beröras av en indelning i tre regioner efter valet 2018, är samtliga landsting positiva liksom en överväldigande majoritet av kommunerna.

Regionreformen syftar till att ge en balanserad utveckling för jobb, tillväxt och hälso- och sjukvård i hela landet – inte som i dag där de tre starka storstadsregionerna främst får sin röst hörd och har större kapacitet att kunna utvecklas. Vi måste skapa förutsättningar för

dynamiska arbetsmarknader i alla delar av Sverige så att de multinationella företagen ser större möjligheter även utanför storstadsregionerna.

Resultatet av en ny regional samhällsorganisation är naturligtvis svår att i förväg helt bedöma. Ett är säkert: den skulle utan tvekan ta bort många av de hinder som dagens splittrade regionala organisation medför och därmed skapa förutsättningar för en bättre och i Sverige mer spridd tillväxt.

Det vi också vet är att Västra Götalandsregionen och Region Skåne, som redan har genomfört sådana regionaliseringar, har lyckats att både ta tillvara de många små kommunernas intressen och samtidigt framgångsrikt försvarat hela regionens intressen i en dialog med staten. Att det inte heller finns en diskussion kring en återgång till gamla indelningen i dessa befintliga regioner talar också sitt tydliga språk.

Regionerna ansvarar inte bara för regionala tillväxtfrågor utan även för hälso- och sjukvården. Med tanke på de stora utmaningar som sjukvården står inför – kompetensmässigt och finansiellt – är det också för framtidens patienter helt nödvändigt med en reform som förmår skapa bättre villkor för jämlik vård i hela landet.

Dagens små landsting har inte den institutionella och finansiella kapacitet som krävs för att hantera de framtida utmaningarna.

Det som ytterst står på spel, om vi inte får till en regionreform inom snar framtid, är det svenska näringslivets konkurrenskraft och den svenska sjukvårdens möjligheter att fortsatt höra till de bästa i världen. En väl fungerande offentlig sektor och ett konkurrenskraftigt näringsliv är beroende av varandra.

Lena Micko, ordförande, Sveriges Kommuner och Landsting
Stephan Muehler, vd, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren